

Kommittémotion

Motion till riksdagen 2015/16:2732

av Camilla Waltersson Grönvall m.fl. (M)

Utredning om svensk skolas styrning och ledning

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utreda och tydliggöra ansvarsfördelningen mellan stat och kommun samt på skol-, lärar- och rektorsnivå och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

I början av maj 2015 kom rapporten ”Improving Schools in Sweden: An OECD perspective”. Den var resultatet av en förfrågan från den tidigare alliansregeringen till OECD om hjälp med förslag till hur svensk skolas resultat ska kunna bli bättre. Anledningen till förfrågan var de sjunkande resultaten i PISA-testerna.

Rapporten fokuserar på tre områden där det svenska skolsystemet behöver förbättras. Ett av dem handlar om hur ansvar och styrning fungerar i skolsystemet. OECD:s expertgrupp konstaterar att den lokala autonomi är stor men strukturen för ansvarstagande och ansvarsutkrävande är oklar och fungerar inte särskilt bra.

På det seminarium där rapporten presenterades sa OECD:s chef för utbildningsfrågor och PISA-ansvarige Andreas Schleicher bland annat att expertgruppens intryck av det svenska skolsystemet var att alla nivåer skyller på någon annan och tar inte det ansvar de borde ta. OECD-rapporten är inte den enda rapport som påtalar brister när det gäller skolans styrning och ledning.

I SNS-rapporten ”Rektor – en stark länk i styrningen av skolan” (2013) av Elisabet Nihlfors och Olof Johansson konstateras att det finns en stor förtroendeklyfta mellan

olika nivåer i skolsystemet. En orsak till detta kan mycket väl vara oklara roller och ansvarsfördelning.

Det finns behov av att tydliggöra alla olika nivåers ansvar och även hitta modeller för ansvarsutkrävande. På kommunal nivå förekommer ofta att politiker lägger sig i frågor som rimligen borde vara ett ansvar för professionen. Ett sådant agerande bidrar till förvirringen när det gäller ansvar. I många fall finns även en passiv inställning från professionen när det gäller eget ansvar för till exempel fortbildning. Även på skol-, lärar- och rektorsnivå behöver ansvarsfördelningen utredas.

Vi föreslår därför att en utredning tillsätts med uppdrag att tydligt ange vilket ansvar som ligger på respektive nivå i det svenska skolsystemet.

Camilla Waltersson Grönvall (M)

Betty Malmberg (M)

Michael Svensson (M)

Erik Bengtzboe (M)

Maria Stockhaus (M)

Ida Drougge (M)